

บทที่
7

รับขน

สาระการเรียนรู้

- 1. บทนำ
- 2. รับขนของ
 - ลักษณะการขนของ
 - หน้าที่ของผู้ขนส่ง
 - ความรับผิดชอบของผู้ขนส่งสิ้นสุดลง
- 3. รับขนคนโดยสาร
 - ลักษณะของสัญญารับขนคนโดยสาร
 - หน้าที่และความรับผิดชอบของผู้ขนส่ง

1. บทนำ

รับขน เป็นเอกเทศสัญญาลักษณะหนึ่ง คือ สัญญาที่คู่สัญญาฝ่ายหนึ่ง เรียกว่า **ผู้ขนส่ง** ตกลงว่าจะทำการให้อีกฝ่ายหนึ่งด้วยการรับขนของ และรับขนคนโดยสารจากที่หนึ่งไปยังอีกที่หนึ่ง เพื่อบำเหน็จทางการค้าปกติของตน

ดังนั้น เอกเทศสัญญาตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ลักษณะรับขนได้ระบุไว้มีภารกิจ 2 ประการ คือ

- ▶ 1. รับขนของมีคู่สัญญา 2 ฝ่ายได้แก่ ฝ่ายผู้ขนส่ง(Carrier) และผู้ส่ง(Sender)
- ▶ 2. รับขนคนโดยสาร มีคู่สัญญา 2 ฝ่ายเช่นเดียวกันกับรับขนของ

2. รับขนของ

ลักษณะการรับขนของ

▶ **1. เป็นสัญญา 2 ฝ่าย** คือฝ่ายผู้ขนส่ง (Carrier) ผู้รับดำเนินการขนของส่งให้กับฝ่ายผู้ส่ง หรือผู้ตราส่ง (Sender) เป็นผู้นำของมาส่งให้กับผู้ขนส่งเพื่อส่งไปถึงผู้รับปลายทาง

▶ **2. สัญญาสมบูรณ์ทันที** เมื่อการแสดงเจตนาตกลงตรงกัน โดยไม่ต้องมีแบบแห่งสัญญา หรือต้องมีหลักฐานเป็นหนังสือหรือต้องส่งมอบของให้แก่กันก่อน สัญญาทำเกิดขึ้นสมบูรณ์แล้ว

▶ **3. งานที่ตกลงเป็นสัญญารับขนของ** จากที่หนึ่งไปยังอีกที่หนึ่งคือให้ถึงผู้รับเรียกว่าผู้รับตราส่ง

2. รับขนของ

ลักษณะการรับขนของ

▶ **4. การรับขนของมิได้ทำให้เปล่า** หากแต่ผู้ขนส่งจะได้รับค่าตอบแทนเป็นทางการค้ำประกันของตน ในการขนของนั้น ๆ เรียกว่า ค่าระวางพาหนะ

▶ **5. เป็นสัญญามุ่งเอาความสำเร็จของการขนส่งเป็นสำคัญ**

▶ **6. ถ้าผู้ขนส่งเรียกเอาใบกำกับของ ผู้ส่งต้องทำให้ ถ้าผู้ขนส่งไม่ขอผู้ส่งไม่ต้องทำก็ได้ใบกำกับของ**

2. รับขนของ

หน้าที่ของผู้ขนส่ง

1. หน้าที่ขนของจากที่หนึ่งไปยังอีกที่หนึ่งตามที่กำหนดในสัญญา เมื่อผู้ขนส่งรับของที่จะส่งไปยังปลายทางจากผู้ส่งแล้วต้องดำเนินการ

- ออกใบตราส่ง
- ต้องบอกกล่าวแก่ผู้รับตราส่ง

2. หน้าที่ต้องประกันความสูญหายและบุบสลายที่อาจเกิดขึ้นแก่ของที่รับขนนั้น

- ต้องรับผิดชอบผู้ส่งหรือผู้ตราส่ง
- ต้องขนส่งของตามสัญญา

2. รับขนของ

ความรับผิดชอบของผู้ขนส่งสิ้นสุดลง

1. เมื่อผู้รับตราส่งรับของที่ส่งไว้โดยไม่อิดเอื้อน เมื่อผู้ขนส่งได้ส่งของที่รับส่งมาให้กับผู้รับตราส่ง และผู้รับตราส่งหรือผู้รับของตามที่ปรากฏในรายชื่อผู้รับ ทำการรับของที่ส่งมาอย่างเต็มที่โดยไม่อิดเอื้อน ความรับผิดชอบในการส่งของจากผู้ขนส่งก็สิ้นสุดลง

2. เมื่อผู้ส่งหรือผู้รับตราส่งได้ใช้ค่าระวางพาหนะกับทั้งค่าอุปกรณ์เสร็จแล้ว กรณีเช่นนี้จะใช้กับผู้ส่งหรือผู้ตราส่งที่ใช้บริการกับบริษัทผู้ขนส่งเป็นประจำ จึงอาจมีการเก็บเงินค่าระวางพาหนะ คือ ค่าส่งของที่ปลายทาง

3. รับขนคนโดยสาร

ลักษณะของสัญญารับขนส่งคนโดยสาร

สัญญารับขนคนโดยสาร ประกอบด้วยบุคคล 2 ฝ่าย คือบุคคลซึ่งให้บริการรับขนคนโดยสาร อันเป็นธุรกิจปกติเรียกว่าผู้ขนส่งกับบุคคลหรือกลุ่มบุคคลผู้ใช้บริการการขนส่ง หรือคนโดยสารเพื่อการเดินทางของตนเอง รวมทั้งเครื่องมือเดินทางซึ่งหมายความว่าถึงสัมภาระที่ผู้โดยสารนำติดตัวมาหรือจัดหาขึ้นในระหว่างการเดินทาง

3. รับขนคนโดยสาร

หน้าที่และความรับผิดชอบของผู้ขนส่ง

1. ผู้ขนส่งต้องให้บริการแก่คนโดยสารและเครื่องเดินทางของผู้โดยสารนั้นเพื่อให้ถึงจุดหมายปลายทางอันเป็นธุรกิจปกติของผู้ขนส่งโดยไม่ชักช้า
2. ผู้ขนส่งต้องรับผิดชอบต่อคนโดยสารในความเสียหายใด ๆ อันเป็นผลโดยตรงจากการชักช้าในการขนส่งของตน เว้นแต่จะเป็นเหตุอันสุดวิสัยหรือเนื่องจากความผิดของคนโดยสารนั่นเอง

สรุป

สัญญา रखนเป็นสัญญาที่กำหนดสิทธิหน้าที่และความรับผิดชอบของผู้ขนส่งในการขนส่งสินค้าหรือคนโดยสาร เพื่อมุ่งหมายให้การขนส่งนั้น ๆ ถึงจุดหมายปลายทางโดยสวัสดิภาพและไม่ชักช้า หากเกิดความเสียหายหรือความล่าช้า ผู้ขนส่งจำต้องรับผิดชอบ เนื่องด้วยเป็นการประกอบอาชีพของผู้ขนส่งนั้น ๆ ที่ต้องมีทักษะความชำนาญเป็นการเฉพาะ

แต่สำหรับกรณีเหตุสุดวิสัยที่เป็นเหตุ ที่ไม่สามารถควบคุมได้กฎหมายจึงให้สิทธิแก่ผู้ขนส่งไม่ต้องรับผิดชอบในความเสียหายหรือการขนส่งที่ถึงจุดหมายปลายทางล่าช้า

